

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
що середи, п'ятниці і неділі,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакція, адміністр. і експедиція
при улиці Петровича ч. 2.

Рукописи звертає ся лише на поперед-
че застережене. — Роклямації неопе-
чатані відні від оплати поштової.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“
разом з „Рускою Радою“:

на цілий рік	20 К.	— с.
„ пів року	10 „	— „
„ чверть року	5 „	— „
„ місяць	1 „	70 „

Поодинокое число „Буковини“ 16 сотиків.

Передплата і належитість за інсерат
платні в Чернівцях.

Два маніфести.

Невідхиленням констатувати можна, що Петроградський крок за кроком в обійми страшної, кровавої трагедії. Ось петербургська агенція вже заперечує попереднє донесене про те, щоб мін. Ермолів мав приказ виробити проект конституції, а за те оповіщує вона новий маніфест царя Николи II. У ній говориться про нещасну війну, про внутрішні розрухи, яких провідники „кидають ся на сьв. церкву православної (ого!) і у сьв. священні традиційні основи російської імперії, в тій думці, що зірвавши природну зв'язь із минулою, оновлюють існуючий лад держави, та, що на его місце прийде устрій краю на основах, чужих нашій Вітчизні“. Розбиваючи так всяку надію на надане Росій конституції, взиває цар усіх „гонимих і перснів“ до витривалості і надії ся побідити Японців і задавити розрухи, стоячи під самодержавним прапором. Тоді аж візьме ся цар до „відновлення життя духовного народу, підйому добробуту і удосконалення державного ладу“. Цар кінчить маніфест проханням до Бога, щоб „дав законам сили для скріплення самодержавства“...

Отже цар — коли его наміри мож в загальні обчислити — вертає до системи нагайки, яку ще й мають удосконалити. Але й сльїний бачить, що вона вже не вічна. Абсолютизм сам копає собі яму, в яку втрутить его остаточно російська верста робітничая.

А російські робітники — як доносять до Берліна з Петербурга — видали до робітників всіх „свобідних країв“ Європи ось такий маніфест: „Ми, російські робітники, рішили вивести чинну війну найбільшим нашим ворогам: царизмові і капіталістам. Ми рішені понести в сій боротьбі хотийби найбільші жертви. Чоловік може зносити фізичний біль, але духовного і морального голоду не може зносити. Тож тому ми рішили посвятити в боротьбі навіть життя, щоби досягнути ті права, які ви вже від давна маєте. В сій цілі ми рішили устроїти загальне безробітє і в самім зараз его початку звернули ся до царя з мирною петицією,

просячи о сповнене наших доконечних бажань. Тимчасом цар не хотів навіть вислухати нас і розказав до мирно настроєної товпи, що числила звиш 300.000 людей, — стріляти. Взагалі правитель-ство протривало ся волі народу і рішило за всяку ціну вести війну. Отже в сій причина, що російські влади не можуть в Росії фабрикувати оружя і амуниць в наслідок нашого безробітє, звернули ся до заграниччя з тими замовленнями.“

Відозва кінчить ся проханням, щоби заграничні робітники відмовили виконання замовлень, призначених для російської армії і підперли в сій спосіб морально російських робітників...

Николай II, не прихилившись до бажань народу, буде мабуть останнім російським самодержцем.

Що винно зеркало, як лице криве?

Промова пруского міністра Райнбабена і доля протесту австр. мін. справ заграничних ір. Голуховського, що відбили ся у європейській пресі відомою зовсім не лестним для шляхетско-польської господарки в Галичині, вразили польських політиків в саме серце. Спершу старали ся они всілякими аргументами оправдати поведене ір. Голуховського, а тепер змінили тактику і атакують — нашого посла Н. Василька, що по їх думці, в першій мірі причинив ся до демаскування польської політики супроти Русинів. Перший виступив до бою проти него орган ір. Голуховського, краківський „Głos Narodu“, який хорує на антисемітський дур, хоч зовсім не гордиться жидівськими „серебряниками“. Скандальні „зделки“ редакторів сего органу були зирочім пераз вже освітлювані поступовою польською пресою. Отже отаким то орган не може опам'ятати ся з люті ізза того, що будім то пос. Н. Василько „уважа за перший обов'язок щуче (т. е. тровлене) на наруд польськї і обжудане ощерствцями вшиткєго, по польське. Шпез нецвць лят побиту в ізбе посельськей наробіл под тим възгледом веле шкоди, гдиж ест рухлївим і нешпеш-

беройонним в сьродках“. Отже сей страшний для ляккої гакати Н. Василько знохав ся з Прусаками (!) і видає у Відні за гакатистичні гроші місячник, посвячений лаяню Поляків! Кілько злоби ложі і перекручувань накопичено в тих немногих стрічках? Іх автор знає навіть ось що: „Навіть розумні і добрі рускі патріоти в Галичині не вдоволені з інтриги Миколая „von Wassilki“, що намовив руских послів піти разом з Прусами против Поляків. Бо тоді, колиб Німцям удало ся з часом знімчити Поляків, взяли би ся гакатисти до німченя Русь. Польскі землі відгравають тут роль охоронного муру для Русинів. На Буковині, де Поляків мало, руский нарід, хоч находит ся в перевазі, підлягає легко німченю. Коли Русини не схаменуть ся та не відженуть таких запродаданих Німцям проводирів, як Миколай von Wassilko, за 50 літ Буковина буде німечким краєм“.

Ну, на такий розум ще Русини не зійшли, аби їм можна підсудати такі думки. Ради свої звольніть писемка із „Głosu Narodu“ сховати для себе, а наш загаль вже дає собі раду сам і тому належно цінити свого посла, якого наші вороги хотіли би за всяку ціну знівежити... Вінци наведемо ще голос С. Пб. Ведомостей про сю справу, яких прихильність до Поляків хіба звісна.

„Чи не думав було, колиб Поляки — пишуть они — місто протестувати проти „вмїшування“, сотворили в Галичині такі відносини, аби не мали причини лякати ся якого небудь вмїшування? Корректні відносини до Русинів, повну національну терпимість до Русинів живучих серед Поляків можна вважати обов'язком Поляків галицьких супроти иньших, що живуть по других державах. Австрія се єдиний край, де Поляки мають ідеальну автономію, тож кождий має право спитати їх: Як ви покористували ся даною вам автономією? І булоб без сумніву відповісти, як би галицькі Поляки замість протестувати, полишили Русинам можливість свободного розвитку під національним і культурним зглядом, тодіб може перестала Галичина бути найбільшійшою і найбільш приоста-лою європейською провінцією...“

Бажаємо щиро, щоб Поляки взяли собі сї слова до серця і не марнували своїх і наших сил на національну боротьбу, але, поки що панове, нема чого гнїватись за справедливий осуд. Годїж винувати зер-кало, коли показує поганим того, в кого лице криве.

Ще раз про справу буковинської гр.-прав. церкви.

(Конець).

За те як би провинив ся хто із не-многих вірцевих руских священників, що становлять ледви 20% духовенства в рускій частині краю, тодіб він зазнав не мало лиха. Вони мусять перед кон-систорськими совітниками Бежаном і Ка-лінескулом лякати ся власної тіни. Іх не спасли би перед переслідуваннями, претерованиями і карами ані не достачі дисциплінарної власті ані церковна ав-тономія! В сїм напрямі є найбільш ха-рактеристичний принагідний вислів про-тоєрея дністерського деканату о. Бежана, який до одного із найліпших, найспосіб-нійших, прямо вірцевого і дуже діяль-ного на поді церковнім священника ска-зав отсі памяті слова: „Бути добрим священником ще не вистарчає!“ В пере-воді на буковинсько-православну мову значить се: „Можеш томити ся, кілько хочеш, але як ти Русин, то на верх ні-коли не вибеш ся!“ І справді сей муж дослужив ся сивого волоса, але черво-ного обочива ще ні.

Так і дійсно став один Бежан кон-систорським совітником, а его брат прото-єреєм в рускій деканаті аж тоді, як у своїм прізвиську славянське „ж“ заступив французьким j (Bežan—Bejan). Тай колиш-ний Калиновський став тим, чим він є нині в консисторії, аж тоді, як пере-мінив ся в Калинескула. А навіть сам теперішній митрополит став учити ся по волоски аж по другім році богосло-вія і т. д.

За те незвісний досі й один случай, щоби котрого небудь із священників по-карано в примірний спосіб в наслідок

Владислав Ст. Раймонт.

Перед досвітком.

НОВЕЛЯ.

Перевів Остап Лисий.

I.

(Конець).

— Іду... іду... — кричав він і очима, в яких була лиш цілкова резигнація, йшов з ними, гонив сю безконечну філю, а не міг ворохнути ся... Товпа йшла крізь нього. Крізь його мозок протягала страшним хоромом. Крізь серце провалювала ся, як вода океанів. Гомоніла йому в душі, як крик всіх сотворінь, до гинуть, а він то кріп-пав то обезсилював ся, боров ся із собою в муках і переможений тягарем свого трупа, що так довго володів ним, лишив ся, наче мор-ський рак по відпливі філі на краю життя. Хитав ся а не летів у глу-бінь, конав вже, а ще не вмер, не труп і не життя, мара радше чим чоловік. Блїдий начерк естования, фосфорисценція порошна.

Він знав, що конає, що лежить в шпиталі, що ще жие і так, якби еманация дійсности: кам'яних стїн, кімнати, ліжок, світла ламп, мило-

сердної — кидали тверду і болючу тїнь на його чуття, держали його як кігтями, розділювали і не допу-скали вийти, злучити ся з пома-ною та загинути враз із нею...

Пробудив себе найбільшим на-пруженням волі. Марева полинули в сїру віддаль, пірнули в сутїнь, а він тихим, проймаючим голосом за-співав:

„Хто Богу свому віддасть ся о опіку...“

Якісь нерозсліджені глибини мозку викинули з себе автоматич-но, зовсім несвідомо сю пісню, що давно колись ще з малку запала йому в груди; він на звук сього голосу ожив і вернув зовсім до пам'яті.

II.

— Котра година?

— Перша...

— Досвіта ще далеко?

— Далеко...

— Бо з розсвітком певно ум-ру. Знаю, що вже мене нічо не охоронить, знаю! — Чого дерева так глядять у вікна?

— Вітер гойдає ними.

— Ні, ні!... вони сторожать надімною, глядять на мене... вони знають, що... Що се?...

Крик довгий, болісний, потре-саючий крик протяв тишу і довго товк ся відгомном в німих шпи-тальних мурах...

Милосердна вийшла хутко, але вернула по хвилі.

Показав рукою на стелю і очи-ма сказав:

— Знаю, сей з першого повер-ха скінчив... Я знав про се...

— Ні, ні!... — заперечила жак-ливо, ховаючи лице в тіні корнета.

Він усміхнув ся добродушно.

— І я умру досвіта... — во-рохнув устами і вслухував ся в тишину, в якій тихенько шуміли дерева за вікнами. Вслухував ся в шепотіння ночі і якісь слабї, ледво чутні чийсь ступання...

— Хтось ходить по подвір'ю!

— Нема там нікого.

— А однак смерть не є вічним сном, ні — сказав голосно і сїв на ліжку.

— Не можна признавати при-чину і брати її за пусту. Лиш жорна можуть бути символом жит-тя... Правда, сестро?

— Так, так...

— Сестро, ви жили вже коли?

Вона поглянула на нього мило-сердно.

— Мені здаєть ся, що багато є душ, які приходять за скоро, як цвїти приманені теплою порою марта... не розв'иті пучки присипле сніг... може вони видержать і роз-цвітуть ся в правдивій весні, в дру-гім життї, але більша часть їх мерзне на вічну смерть, нім дізна-еть ся, що жила... Правда сестро?

— Так... так...

Дивний спокій розходив ся по нїм розкошию щастя. Нічо його не болїло: ні тіло, ні жадна думка, ні сум. Чув в собі успокоючий без-влад гірського озера, безсилле мер-твої недвижимої води, що запала в глуху силу безмірного спокою, не приспаної і не замерлої, а без-сильної в найглибшій сути своїй і опадаючої незаметно, несвідомо, а невпинно і звільна в якусь глибоку таємну...

Його почуття себе і свідомість корчила ся і меншала незримо, що вже лиш деякі думки і образи сну-вали ся в його голові, як марева знищеного зеркала.

В серці мав лише розкіш жовт-невого сонця, зморожених левкой, розкіш тихої жертви сльоз.

— Я бажав би перейти ся по кімнаті... добре?

навіть найбільш оправданих жалоб; про се свідчать також лиш що наведені події. Навпаки, чим гірше обходять ся євєяченики з Русинами, тим більше зростає їх значінє в консисторії. Фізичне, або духове спорідненє із Бежаном або Калінескулом хоронить їх перед всякими карами; о. Тарновецький се також фізичний і духовий свояк Бежана. Іван Прокопович не завдячує приміром нічому иньшому те, що став руским (!) катедральним проповідником і всемогучим консисторіальним референтом, як тільки тому, що він ізза свого цинізму і ененависти добув собі у Русинів добре заслужену назву „Іван Страшний“, що своїми „руськими“ проповідями дійсно зумів врахити Русинів із катедральної церкви. Нині є не обмеженими володарями буковинської дієцезії: консисторський совітник Бежан, архимандрит Калінеску, професор Воюцький і „руський“ проповідник катедральний Іван Прокопович. В їх руках відиграє теперішній митрополит др. Репта тільки ролю м'яча, і коли се брати в рахунок, то єго преосвященство др. Репта, заявляючи, що він над своїм духовенством не має ніякої влади, говорить дійсно правду. Однак се не є виключене, що єго преосвященство не є властивою головою й душею сих трох непогамованих ворогів руских вірних.

Образ відносин у буковинській архидієцезії, який тут виведено, осоружний. Усунене їх заборучилоби вдоволенє і приємність. Найдивнішим із сего є те, що Русини за 25 літ вичерпали усі средства і способи від найніжніших до найдрастичніших, а однак не змогли навіть в часті прогнати погубного духа, що опанував єю дієцезією від чверти століття. Значна частина національної сили Русинів буковинських зуживає ся на ту негативну роботу, місто того, щоб причинювати ся до позитивного підєму народу. На сїм то й видно сумну ціху нашого державного ладу, що міродатні чинники дозволяють на те, щоб велика частина народу марнувала свої сили, не приносячи тим ніякої користі нікому, а вже найменше самій державі. Тільки подражне єя дієцезіальних тиранів, православна церква знає значної шкоди, а руский нарід не добуває собі ніякої користі.

Із сєй причини мігби нам хтось закинути і то не без повірного оправданя, що ми безцільно наносимо шкоду власній церкві, але коли візьме ся під розвагу те, що ми за 25 літ вичерпали всі средства для домашньої полагоди нестерпних відносин; коли зважить ся що церковні влади, які повинні в першій лінії дбати о добро церкви, через своє поведене самі шкодять єї інтересам; що Русини як чим так свою церкву так якби стратили, бо більше як по 80% руских громадах розєїли ся по приходах ненависні вороги руского народу; коли

зважить ся, що і зворот консисторії на иньшу путь майже виключений, тоді стане хіба зовсім ясним, що Русини не мають вже ні нащо оглядати ся. Впрочім, що можна ще попусувати в церкві, якої митрополит заявляє, що супроти своїх євєячеників стоїть безсилний, а знова правительство твердить, що воно ізза автономії церковної не може нічого зарядити для усуненя пануючого лиха?! Впрочім митрополит др. Репта говорить руским жалібникам на такі відносини, як ось у Ставчанах, зовсім отверто і без обиняків: „Хто не вдоволений, може шукати собі иньшої церкви!“ Колиж так, то руским послам в першій лінії не остає нічого иньшого, як полишити супокою розкладовий процес, який обхопив православну церкву на Буковині, а за те подати до відомо загалу правдивих винуватиків сего пагубного процесу, щоб вони одвітали перед євєитом і Богом за наслідки, які витворять ся у божій інституції із такого стану річий.

На всі рускі скарги, просьби і напінєня Русинів в єї справі мають одвічальні чинники тільки одну відповідь: Мовчанку! Двадцятьпятилітнє мовчанє є однак також доволі ясною відповіддю. Але й помімо того мусимо ми ще раз поставити до єго Ексцеленції міністра віроісповідань питання:

„1. Що задумє запорядити Ваша Ексцеленція передовсім до направи представлєних відносин в ставчанській парохії?“

2. Чи Ваша Ексцеленція з загалом схильна до сього, щоб ужити радикальних средств до того, аби запобігти подібним відносинам у рускій часті дієцезії, та щоб для буковинських Русинів уратовано руску церкву?“

Відень, 14. лютого 1905.

Єротеї Пічуляк, Николай Василько і тов.

Рада державна.

На вчєрашнім засіданю по відповідях міністрів Гартля, Білядта Райдта і Кляйна на многі інтерпєляції приступлено до дискусії над нагячим внесенєм пос. Шумаєра і тов., щоб вибрати комісію із 36 членів для прослідження відносин по всіх шпиталях гарнізонних Австрії.

*

В комісії бюджетовій вели ся наради над народними школами. П. Фідлер домагав ся більше гігієнічного уладженя в школах, указуючи на Прагу, де вже заведено інституцію шкільних лікарів. П. Пернерсторєр докоров міністрови просвіти, що заводять клерикалізм в школах; домагав ся також більшої уваги на шкільну гігієну, опіки над убогими

дітьми і зміни дисциплінарних приписів для учителів в більше новочаснім дусі. П. Барвіньський указував на лихе поміщенє учительських семінарій в Галичині і домагав ся будови домів для семінарій у Львові і в Сокалі. Переповненю галицьких семінарій треба зарядити отвиранєм рівнорядних клас та нових семінарій учительських, особливо у східній Галичині, де й так є брак учителів. Бєсідник вніс резолюцію, щоб заложено нову жєньську семінарію у східній Галичині, пр. в Коломиї, щоб отворено рускі школи вправ в Перемішлі і в Заліщиках та приготовляючи класи при жєньських семінаріях, до котрих зголошують ся учениці, не звєсїдги достаточо приготовлені в рускім язичі. Вкінці домагає ся бєсідник субвенції для Руского Товариства педагогічного і підвисєня субвенції для Наукового Товариства імені Шевченка. При єї нагоді обговорював пос. Романчук відносини шкільні в Галичині і запримитив, що головною причиною великої неписьменности людий в Галичині єсть брак шкіл народних і семінарій учительських. Бєсідник виступав против частого перєношеня учителів Русинів і домагав ся ліпшої платні для учителів шкіл народних. Опісля промавив пос. Прохаска і міністер просвіти др. Гартль, котрий відповідав на піднесені підчас дискусії жалоби і предложєня.

Росія й Японія.

Гєн. Штєсля підчас єго побуту в Москві повитала депутація міста а він на привітну промову посадника відповів як слїдує: „Не нашою виною було, що Порт Артур мусів устати. Ми ставили опір, як лиш довго було можна. Вже від жовтня мали нас Японці в своїх руках. По занятю всіх важних фортів на лінії довгий на 4 кілометри, могли они кождої хвилі впасти до Порту Артура. З великим горем був я змушений піддати кріпость, бо я уважав то за свій обовязок, щоб не допустити до проливу крови. Японці здобули Порт Артур а не без великих жертв, як то признав мені сам генерал Ногі. У нас припало на 680 офіцерів 317 убитих, а всі иньші були ранені, де котрі навіть по всім разів. З 17.000 людий остало ся лиш 4000 разом з ранєними. Від фльоти не могли ми сподівати ся ніякої помочи, бо неприятель єї знищив. Послїдна денєша, яку ми одержали від гєн. Куропаткіна з дня 30. жовтня м. р., обіцувала нам освободженє а хінські шпїгуни говорили, що Росіяни вже надходять. Однак всі наші надії розвіяла вість, що фльота Рождєственського стоїть ще коло Мадагаскару, а войска Куропаткіна коло Мукдену, де

ще й доси стоять. Так отже в виду браку мунїції і средств поживи ми не могли довше держати ся“.

НОВИНКИ.

Чернівці, 4. марта 1905.

„Попови вільно, а дякови заєї“. Сєй засади придержують ся православний митрополит і консисторія супроти Волохів а Русинів не від нині. Всім відомо борба Русинів в справі правописній і яких средств треба було, щоб вибороти рускі катєхізми в шкільній правописи. Сам митрополит і консисторія придержують ся й нині, коли видають яку стрічку в нїбито-руській мові, нечуваного язичія і т. зв. етимології, немов на посмїховиско нашого найдорожшого скарбу, нашої рідної мови, що є мовою більшости православної церкви на Буковині. А все то в очевиднім намірі, щоб спияти культурний поступ рускої пастви, що повірена вовком в овечій шкурі. За те митрополит і консисторія ведуть з давєн-давна до нині перед в справах культурних Волохів. Ото новий доказ послїднє число церковної газети „Candela“, де подана радісна вість, що румунська академія в Букурєшті зробила важний новий крок в справі правописній а іменню приняла чисту „фонетик у“, котрої правила й словарець подає зараз „Candela“, розуміє ся без анатєми консисторської. Оттак то прийняли волоску фонетик у, що кидають проклони на фонетик у руску. Ми цікаві, чи „Candela“ останє при волоскій етимології та буде єї калічити так, як редактор рускої часті „Candela“ сьмішить руску мову і правопис. Або чи піде він за прикладом свого волоского товариша і стане також писати по людєки і фонетик у. Побачимо й поговоримо про сє...

Ювілей 25-літнього ієтнованя „Міщанської читальні“ в Чернівцях розпочав ся в п'ятницю торжественним богослужєнем, яке відправив в гр. кат. церкві о. крил. К. Костецкий враз із оо. Луцким і Бучком. Підчас богослужєня, на якім явили ся також представителі иньших українських товариств в Чернівцях, сьїзав як звичайно гарно міщанський хор під управою п. М. Гундича. По богослужєню устали ся члєни міщанської читальні і хору із своїми прапорами й відзнаками а дальше безліч черновецького міщанства і величавим походом рушили до краєвого правительства. Депутація зложена із пп. проф. Кліма, Созанського і Мицака удала ся на авдиєнцію до краєв. президента, висловлюючи льоальні почуваня члєнів читальні супроти монаршої особи. Краєвий президент др. Бляйлебен відповів

Вона помогла йому встати, надыгнула на нього білий, теплий шльафрок, взяла сильно під руку і повільно провадила з зворушаючою заппадливостю.

— Раз... два... тепер лівою ногою... відважно... так... о видите, чудово... маємо силу...

— Ні, не маю вже сил... Сяду на фотель під вікном...

Позадила його, як могла найвигіднійше. Сидів довго. Бездумно глядів, впалявши зір в пїтьму ноци а відтак прошепотів:

— Пильно мені сестро.. на правду вже мені пильно.

Пригнув цвїти і з глибокою розкошю доторкав ся устами пєстрих платків і втягав їх завмираючий запах...

— Се очі тайни. Дїти глядять так часом, а часом вмерлі.

Похилив ся до вікна і довго з напруженєм глядів у пїтьму.

Понурий шум воького вітру грав на похилєних, розгойданих деревах сумний псалом, а там.. в безоднях, як змори хорих провалювали ся лєдво видні хмари.

— До зарання ще далеко...

— Далєко...

— Ви плачете?

— Ні, лише молю ся.

— Молитва се дратуюче питання душі: „Чи Ти є?“ — кинєне в безконєчність.

— Ні, ні... се благання серця: „Вислухай мене!“

Нїчо не відповів, бо якийсь неясний, ще темний, не продуманий спогад виринув з глибини і заливав його тихим, меланхолійним жалєм, а коли його поняв, то сльози поплили йому з очей і котили ся по його худім лиці.

— Ви плачете? Може болить у боці?...

— Болить мене жалє, давний жалє.

Вияв з портмонетки всі гроші і несмїло звернув ся до неї:

— Маю прохання до вас...

Вона поглянула на нього.

— Тільки є бідних дїтий... дїтий нуждарів... дїтий дуже бідних і опущєних, якими ніхто не опікуєть ся... ви стрїчали їх мабуть?

— За багато є таких нещасливих.

— Ось тут гроші, вони для мене нїнащо... Візьміть сестро і купіть тим дїтям забавок... знаєте сестро коників... мечів... ляльки... візків... мячів... вони певно ніколи не

мають забавок, ніколи ніхто їх не дає... я се знаю... Прошу про се цілою душею — добре?

— Добре — прошепотїла крізь сльози.

— Я знаю сє... бо... ніколи не мав забавок... Мені вже зовсім нічого не жалє, тільки жалє мені єще, що дитиною ніхто не дав мені одної забавки... Знаєте сестро, я цілі літа мрів про бляшаний меч і сивого коника на бігунах, цілі літа тужив і виливав море сліз гірких... але ніхто мені сєго не дав... І що сльози заляли моє життя, то може тому, що не мав я весєлих споминів дитиньства.

Перервав, бо далекий, глухий удар годинника плив з темряви.

— Котра година?

— Друга.

— Ніч вже бліднє, свитанє вже лине... правда?

— Не бачу відміни, темно як було — сказала швидко.

Настала мовчанка.

Вона вдвїла ся в болїсне, промучене лице Христа, а він впаляв ся очима в пїтьму і напружено слїдив її. З важких опон сутїни виступали вже звільна безформні гурти дерев і лєдво вичуті черти

домів. Досєвіток був ще далеко а вже незаметно кидав перші сяєва в пїтьму землі, проховзував ся через поклублені хмари та обсилав її блїдою ясностю.

— І усмїхнє ся сестра до них! — шепотїв знов, звернувши очі на єї лице — таким добрим соняшним усмїхом. Дїти треба любити, брати на руки, пєстити, голубити, цілувати... вони живють любовю. Поцілуйтє їх сестро?...

— Зроблю всє, всє...

— Мене ніхто не любив — додав шепєтом.

— Так мене разить сьвітло — зойкнув, прислонюючи очі.

Вона прикрутила сьвітло так нервово, що згасло.

Потонули в пїтьмі...

Милосердна поволи зсуваючись, уклєкла і горячо молила ся, а він тонує у тихім сні.

Будив ся що хвилини. Мрачно дивив ся в вікно. Часом зробив якийсь непотрібний рух, то глядів безпритомно що раз більше в сїріючу ніч, то знов хотїв іти, то сїлував ся думати, пригадати собі щось, задержати себе на тїй гострій границі життя, з якої зсував ся невмолимо і... западав у сон.

депутатів так: Дякую Вам як найщиріше за ласкаву пам'ять. Обставина, що у вашій сьвяті, в день ювілею 25-літнього існування вашого товариства, що сповняє так важке гуманітарне просвітне післанництво, згадали передовсім про особу С. В. цесаря, радує мене дуже і я не забуду переслати вашу заяву лояльності перед престолом монарха. Прийміть від мене найщиріші бажання для дальшого процвітання і розвитку Вашого гарного товариства". По відсліванню австрійського гімну рушили зібрані, сьпіваючи в похіді "Ще не вмерла Україна" і "Не пора" перед мешканцями віцем. др. Ст. Смоль-Стоцького, пос. Пігуляка, інсп. Поповича, надсое. Ясеницького і довголітнього голови тов. Гната Власюка, улаштуючи їм величній овації. — Пригадуємо, що ювілейний концерт міщанської читальні враз із вечерком з танцями відбуде ся в неділю в гімнастичній салі (ул. Йосифа) о год. пів 8-ої вечером.

Домовина на бали. На недавній бал польської преси у Львові увійшла молодіж, несучи чорну домовину і сьпіваючи хорал *Z dumet rożatów*. Се мав бути протест проти балу, коли ціла російська Польща купає ся в крові. Поліція демонстрантів до середини салі не допустила і багато з них арештувала.

120.000 жертв. Вел. кн. Сергій за час свого урядування вислав адміністративним способом ні менше ні більше як 120 тисяч осіб! Отим то й не диво, що його убійство прийняла Росія а передовсім Москва радше із вдоволенем як жадем. Се доказує хочби той дрібний факт, що тої самої днини по замаху відбули ся всі концерти й заповіджені публичні забави. Видимим протестом проти режиму небіщика були й збори царського рільничого товариства, що припали в Москві на день атентату. Досі голова его був креатурою в. кн. Сергія, а на сих зборах вибрано головою Петрункевича, якого Шлеве свого часу усунув був із уряду председателя земства. До власті привернув его аж Св. Мірський. Се той самий Петрункевич, що перевів недавно ухвалу, аби петербургським жертвам 22. січня вьписано з земських фондів 50 тисяч рублів.

Погода а настрої чоловіка. Що погода незвичайно впливає на душевний настрій чоловіка, се досвідчив хиб кождий. Але докладніше заняв ся сею справою по раз перший професор іллінойського університету Едвін Грант Декстер; він після вичерпуючих студій поставив наукову теорію, що нема ро-

— Ясніше... що-раз ясніше...
— Світання!
— Тихо! цить!

Хай відпочинок прилине для втомлених. Хай сон прислонить очі тим, що доглядали. Хай забуття розвеселить серця повні терпінь. Крилатий птах смерті так солодко присипляє.

Будіть вмерлих. бо ось надходить неминуча, страшна година. А живі нехай сплять, нехай кріпшають тим, що не бачать.

Ось вже світання для виживаючих.
І спасенне від мук.
І розкіш воскресення!
...І веселе жите в Бозі.

Засвітало.

Ясне світло залягло простори і цвітним пилком зір мріло над омрачною землею, над похиленими деревами, пригорненими до себе травами, прислоненими очима цвітів, над сповитим сном плесом вод і... над обесилено звисеною головою хворого.

Нараз він підніс ся, глянув в ясну глибину зір і прошепотів:

— Світання! Досвіток!..

І як підтате дерево, повалив ся на руки милосердної.

да погоди, якаб не впливала на настрої чоловіка. Раз впливає вона на чоловіка дуже гарно, а там і дуже погано. Після дослідів проф. Декстера західний вітер несе з собою найбільше число проступків; чим дужше і сильніше він віє, тим більше зростає їх скількість. Посуха передовсім довготривала впливає на зріст самоубійств. Що до поодиноких місяців, то в січні злочинів мужчин майже нема, в слідуєчих місяцях зростають вони, а до колюмінаційної доходять точки в червні. Між жінками найбільше злочинів лучає ся в серпні. Як фатально впливає на настрої людей льондонська мрака доказує наведений проф. Декстером факт, що в льондонському банку не дають урядникам до рук деяких книг, бо тоді дуже легко о помилку. Цікаві також досліді сего професора над 12.759 шкільними дітьми. На їх основі каже він, що дівчата реагують на повітря далеко слабше чим хлопці. Загалом всі діти почувують себе найліпше і бувають найспосібніші в місяцях студених, як вони є рівночасно ясні й погідні. В днях хмарних, вогких і бурливих поступи в школі слабнуть. Спвняю їх також і спека.

"Число семе!" Убийник вел. кн. Сергія, якого тотожності ще й досі не відкрито, мав сими днями нагоду бачити ся із визначними особами. До его келії заходила вел. кн. Єлисавета, питаючи, за що він убив єї мужа. Убийник відповів, що він особистих причин не мав ніяких, а атентат виконав, як вильсований член боевої організації рос. рев. партії. Телеграми подають ще й таке, що на кінці розмови вел. кн. подала ему хрест і заклала ся слезами, а убийник мав також заплакати. Не так драматично представляла ся розмова его із мін. внутрішніх справ Булігіном. Булігін переслухуючи его, запитав, чи він знає, кого він має перед собою. А чом би ні? — сказав убийник. — Отже кого? — спитав ще раз Булігін. — "Число семе! — Мабуть не мило було Булігінови почути сю відповідь, що він є семим з черги, який має вьпасті жертвою атентату.

Обманьства на сибірських же- лізницях. На сибірських жеїзницях знов відкрито цілу низку надужитъ поповнюваних висшими урядниками. Найбільшу сенсацію викликало відкритє, що урядники за значні хабарі висилали поїздами посылки приватні, як материял военний, який, як відомо, має першєнство перед висилками приватними, що ждуть цілими місяцями. За відступленє торговельникам вагонів брали урядники "від руки" від 50 до 400 рублів. Як через таке спиноване военного материялу назбирало ся вже надто багато, тоді чиновники радили собі дуже просто: весь материял із супокійним сумлінням нівечили.

Хроніка російських атентатів. В останніх роках виконано в Росії отсі атентати: Дня 22. марта 1901 р. невдалий замах на К. Победоносцева, 30. марта 1901 вбив Українець Л. Карпович мін. Боголепова, 15. цвітня 1902 вбив Балашов мін. В. Сіягіна, 19. мая 1902 стріляв Декстер на вильєнского ген. губ. фон Валя, 11. серпня 1902 стріляв робітник Качор на харк. губ. кн. Оболенського, 27. жовтня 1903 виконано атентат на начальника Кавказу кн. Голіцина, 17. листопада виконано атентат на поліцмайстра білостоцького, а 2. січня 1904 на ніколаєвського поліцмайстра кап. Енгельма, 16. червня вбив Шавман фінляндського генерал губернатора Н. Бобрікова, 17. липня 1904 вбито елизавет-польського віцегубернатора Андреева, 28. липня 1904 вбив Сазонов мін. внутр. справ Вячеслава Плева. Ряд атентатів замикає покищо убійство вел. кн. Сергія.

Міністер Ермолов є чи не одним членом комітету міністрів, який завдячує своє становище на протекції, або гнучкому хребтови але роботащости і великому знаню. Він родив ся в Тифлісі, а по укінченю Александрівського ліцею студіював у Петербурзі хемію і видав кілька цінних праць наукових у мові російській, французькій і німецькій. Головним его твєром, нагородженим петербурскою Академією є студія про організацію аграрних робітників. В 1892 р. видав анонімну працю "Недорід, а нужда люду", яка має епоху стійність. Для характеристики его переконанє треба навести те, що відогурав визначну ролю в. т. зв. "Вільнім економічним товаристві",

осередку найліберальніших російських інтелігентів. Ермолов має тепер 58 літ. Вітте се его особистий друг.

Кн. Людвіка Кобурска, що при помочи свого любимця поручника від уланів Гези Матаєча утєкла із заведеня для божевільних в Косвігу, в Саксонії, проживає тепер дуже скромно в Парижу. За посередництвом свого адвоката зажадала вона, щоби парискі психіатри прослїдили стан єї здоровля. Єї муж кн. Филип Кобурский, австринський генерал згодив ся вкінці на те. Два парискі психіатри, що слїдила за умовним станом кн. Людвіки, заявляють тепер, що вона не є умово хорою. Вправді ділає деколи лоривисте, і розкидає грїшми, але се стрічає ся у так богато жінок, що як би хотїв їх всіх замикати до домів божевільних, то нестало би здорових жінок на те, щоб їх доглядали.

Із Вашківців н. Ч. З нагоди іменованя п. Лисинецького начальником суду в Вашківцях н. Ч. вислала до него інтелігенція тут. української громади числом 22. збірну телеграму такого змісту: "Українська інтелігенція Вашківської громади шле Вам з нагоди Вашої номінації щирі гратуляції". (22 підписи). В відповідь одержали ми на руки секр. суду п. Аннюка ось таку відповідь: "Щирий привіт українсько-руської громади мене глибоко тронує. Будьте Високочований товаришу з ласки своєї перед нею товмачем моєї сердечної подяки. Що мене тягло до Вашківців то було власне бажанє стати в ряди вашої славної громади, що она мене втає як громадянина, то мені найбільша радість, гордість і честь. Лисинецький". — Г. Г.

В Багні — як нам відти пишуть — засновує ся заходами місцевого учительства тов. "Січ". Помимо перенос із боку добре звїсних елементів вже зібрано значне число членів і післано статуту до краевого правительства.

Мамовбійство. Чорнаський 20-літний парубок Захарій Дробот забав сего року в цвітні пібрати ся із одною сільською красавичкою, тож зажадав дня 26. с. м. від матери Санхіри, щоб дозвонило ему женити ся і відступила частину майна. Коли вона сею рішучо спротивила ся, вибухла між синам а матірню сварка, яка покінчилась тим, що Захарій вдарив матір по голові сапою так дуже, що сконала на місці. Захарій пішов до Садагури попіячив трохи і сам зголосив ся до суду.

Оповідки:

Субвенція. Міністерство рільництва визначило "Селянській Касі", союзови руских кас хліборобських на Буковині запомогу в сумі 5000 кор. додатково до удільних вже засобів на кошти люстраційних подорожій. Крім сего зарезервувало міністерство на кошти курсу, що має бути уладжений для касирів, субвенцією в непереступимій висоті 2700 кор.

І. Збори новозаснованого коша Січового в Станівцях гор. н. Ч. відбудуть ся виключно для вибору старшини в неділю дня 5. марта 1905 о 12-ій годині в полудне в домі господаря п. Василя Лакусти Іванового. Сьвятотні надзвичайні загальні збори відрошено на час весняний, більш відповідний для сего діла. Станівці гор. Ч., дня 2. марта 1905. — *Нестор Гадза* тимчасовий кошовий.

Основає "Січ" в Плоській відбуде ся в неділю д. 12. марта о 1. год. по пол. в забудованю Марка Курижа із звичайним порядком дневним. За тимчасову старшину *Михайло Войчук*, кошовий.

"Руска селянська бурса". На бурсу жертвували на вечерку в Глиниці: Др. Н. Зайднер 1 кор., Н. Н. 20 сот., Антін Зелінський 50 сот., Н. Н. 30 сот., Н. Н. 20 сот., Н. Ора 80 сот., Н. Н. 40 сот., Н. Н. 10 сот., Н. Магас 20 сот., Борис Біжінюф 1 кор., Н. Кісанович 1 кор., Н. Н. 80 сот., П. Клим 2 кор., Н. Грігорій 50 сот., Олена Вишньовска 1 кор. Разом 10 кор. Збіркою занимала ся пані Вишньовска і п. Петро Ілюк. — Членські вкладки на бурсу заплатали до 1. цвітня надуч. з Багні п. Іван де Брага і управління школи в Плосьці п. Мільтияд де Брага у квоті по 6 кор. — Заряд бурси складає отсим щирим жертводавцям і з

осібна пані Вишньовській і п. П. Ілюкови сердечну подяку. — *П. Клим.*

"Любов", одинокє руске товариство обезпечєнь на жите, яке має на цілі обезпечити ренти для вдів і сиріт по своїх членах а попри те і приданє (віно) для діттих, — пошукує заступників (агентів), які старали би ся придбати нових членів для сего товариства, за що оно дає їм умовлену провізію. Заступники, що хотїли би ревню заняти ся тим ділом, могли би в міру придбаних обезпечєнь запевнити собі з року на рік зростаючий річний дохід, який би при малих трудах міг значно причинити ся до піднесеня їх економічного бутя. До сего могли би поперед усього взяти ся жінки народних учителїв, агенти "Дністра", та рахункові і инші урядники міст і місточок. Рефлектуючі на агенту-туру зволить внести письменні поданя до дирекції товариства (ринок ч. 10), подаючи свої личні та маєткові відносини і вказати при тім, у кого можна би про них засягнути близших інформацій. Дирекція тов. "Любов". У Львові дня 1. лютого 1905. Проф. *Волод. Шу-хевич*, др. *Стеф. Федак.*

НАУКА, ШТУКА І ЛІТЕРАТУРА.

Переклади з української мови.

П. Кость Кракалія печатає послїдніми днями отсі свої переклади з нашої літератури: у "Buk. Post" був переклад М. Коцюбинського "Посол від чорного царя" під заг. "Der Gesandte vom schwarzen Kaiser", у числах 1723, 1724 і 1725 з днів 9., 12. і 14. лютого. — У "Zeit" (Sonntagsnummer-Beilage) був переклад М. Дерлиці "Птамата" "Vögelchen", у ч. 863 з дня 19. лютого 1905, а в "Czer-nowitzer Tieglat" у ч. 623, М. Jatzkiw "Нухим" під. заг. "Der Vater" з дня 26. лютого 1905.

Swiat Slowianski, "місячник посвячений славянознавству і переглядові славянських справ і становища польського", що виходить в Кракові (ul. Wiślna 4) під ред. др. Ф. Конечного містить у лютовім випуску на ст. 109—119 статію Богдана Левкого про "Товариство Наукове ім. Шевченка у Львові". Крім сего обговорює в сїм випуску із наших справ ще укр.-руську пресу п. М. а Л(єпкий?) подає в хроніці доволі обширну нотатку про "Ювілей Івана Нечуя Левицького", зазначаючи, що се "великий дух й малим тілі", який при своїй скромности в вуглій поставі сотворив багато творів у яких "роїть ся від товпи ріжних верств, часів і характерів на диво живих і не старіючих ся". (яв.)

Малий фейлетон.

Іван Діброва.

В мужицькій хаті.

Тихонько лежить він на лаві вузункій Навсе розпрощавшись з тяжкою печалю — Та вираз лица однаковий лишив ся — І смерть не змінила ні горя, ні жалю.

Чоло його вкрили глибокі скиби — Слїди безпреривної туги, турботи — А руки мозольні й тепер не змінилися Зчорнілі, пожовклі — від праці, роботи.

Лежить — і якомсь сумовито і тужно Глядять його очі на сироти-діти, Неначе питають: чи будете рідні І ви так у сьвітї втїшатись, радіти?

Чи підуть і ваші всі сили убогі На користь чужому? Чи скуті судьбою Замовкнете бідні, і в голоді, в горю Оттак скінчите все давлені журбою?

Неначе зморожені цвіти у поліу Як студїнь і мрака красу їх закрила, Стоять так вірляти — на віки згубивши І лет свій високий — і бистрі крила! —

Стоять — а розпука, жаль груди їм давить А слози річками обличє їх ронять — Лиш звони в церковцї послїдню пісню Так тужно, так сумно гей звонять та [звонять! —

7. I. 1905.

Склад товарів Б. Бальтінестра молодшого

Чернівці, улица Головна-Енценберга ч. 3.

В мясниці поручає новості для Пань і Панів.

Вахлярі наймодніших виробів з т. зв. перлової шкаралупи з струсєвими перлами, Magabout, Pointlace, соломкові і в газі білі в різних красках від найдорожших до найдешевших.

Вступ на баль послідна новість великий вибір.

Рукавички Glasé, шовкові гладкі т. зв. ajour Muskellire різної величини.

Паньчохи і зарукавки шовкові, півшовкові, гладкі, білі і в різних модних красках.

Черевики балеви, лякерки, білі Glasé, золоті, Chevreaux з гачком або без него, цїжемки і півчеревики.

Хусточки до носа шовкові, гладкі, або гачтовані, з батиєту полотна в різних модних красках.

Капелюхи і краватки, атласові кляки, циліндри, балеви наймодніші краватки.

Мужескі сорочки сальонові, з піковими і шовковими передами, ковнярки, маншети найновішого рода.

Капелюхи. Самостійна продаж капелюхів з ц. к. надвірних фабрик капелюхів І. Г. Іта фабрикатів з фільцу, льодену,

Знижені ціни товарів футряних і артикулів зимових.

Футряні боа правдиві перекі, з куни, ласиці, кретові різного рода футра медвежі — до того відповіди музи для дівчат і дїтий. Футряні і суконні шапки, кучми т. зв. P-tsianger, Sealskin, Nutria як також барети для дівчат і дам різної наймоднішої сорти.

Вовняні і зимові товари. Правдиве біле сїстему Егера, др. Лямана, вовняні калїєони і майтки, рукавички, огрівачі кофїн і пулїєв, паньчохи, хусточки з Хемілі, вовняні шапочки чепї для дівчат і дїтий — загортки на колїна до подорожї і т. д.

Конфекция дїточої одїжи, як жакети, плащики до того кацуви, ковнярки, все після найновішої моди.

Товари обуванї. Склад американських черевиків фабрики обуви Антона Чапека у Відні. Найбільший вибір різнодїної обуви Boxcalf, з телячої сатинованої шкіри і т. п. дїтної сорти. Чоботи фільцові, до

Кальоші і черевики до снїгу найліпші фабрикації.

у Відні, і Осипа Піхлера і Синів в Грацу Борсольна в Александрії. Найбільший вибір плїну і т. п. в різних фасонах.

Замовлення з провінції виготовляють ся сейчас. Товари котрі не подобають ся, приймаю назад.

МИЛОШІХТА

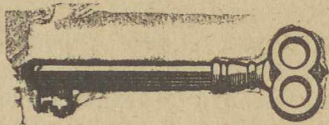
„Олень“

„Марка“

„Ключ“

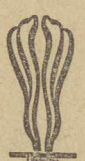
Найліпше найвидатніше і найдешевше мило. Вільне від всяких шкідливих домішок.

Всюди до набутия

При купнї належить зауважати, аби кож-
дий кавадок мила мав напис „SCHICHT“
і повисшу марку охоронну.

41 (10—18 н.)

Календар „Рускої Бесїди“

коштує тепер лиш 40 сот. а з пересилкою поштовою 50 сот.

AUSTRO-AMERICANA.

Австрійське сполучення акційне кора-
бельно-перевозове тов. в Трієсті.

Правдивий пасажирський оборот до
Америки через Трієст-Нью-Йорк.

Генеральна АГЕНЦІЯ для ГАЛИЧИНИ і БУКОВИНИ:

Гольдлюст і Спїлка

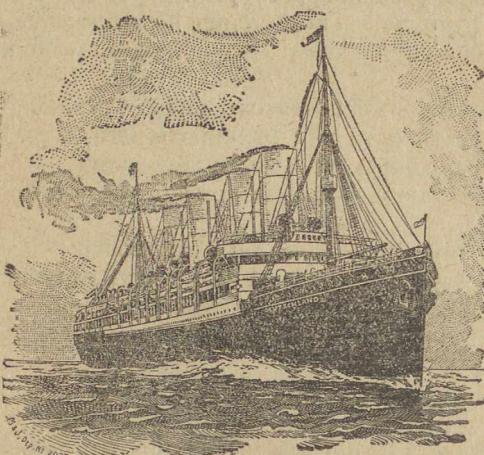
Чернівці, ул. Палати краюї 6.

Для провінцій приймає ся агенти.

6 (10—2) н.

Карти їзди до Америки

Цїни їзди
Гамбург—Нью-Йорк:

Поспїшний паровець „Deutschland“

їде 6½ дня К 212.—

Поспїшні парівці „Moltke“, „Blücher“ і „Hamburg“

їдуть 7—9 день К 190.—

Всі інші поспїшні парівці „Postdamper“

їдуть 10—11 день К 166.—

Antwerpen—Kanada К 154.—

Hamburg—Buenos Aires К 142.—

Влизних інформацій що до їзди в Америку, Африку, Східну Азію, як також їзди для роз-
ривки по середземнім моря, Орієнт і т. п.

у дїляє

7 (2—6)

генеральна агенция

лінії „Гамбург-Америка“, в Чернівцях.
Герман Мітельман, улица Ратушева 11. (Rathausstrasse)

Марка охоронна: котвиця LINIMENT. CAPS. COMP.

з антики Рїхтера в Празї,

загально признаний знаменитий **усмирюючий лїк на**
втиране по цїні 80 сот. 140 кор. і 2 кор. можна купити
у всіх антиках.

Просимо жадати сей загально улюблений лїк все лише в
орїгінальних флашках з нашим охронним знаком „Котвиця“ з ап-
тики Рїхтера і для обережности приймати лише флашки тим
охронним знаком яко правдивї.

46 (21—40)

Антика Рїхтера

„під золотим львом“ у Празї, улица Єлисавети ч. 5.

Хочете здоровий харч, ре-
тельну услугу і добру
станцію получить?

Згодєсь ся до **Мадика** при ул.
Рускій ч 26. а все те там найдете.

Найлучше і вже випробоване
средство на ревматизм єсть
NERVOL

аптика др. Ю. Францоа
в Тернополи.

Се є знамените усмиряюче средство до
натригання против всяких ревматичних
болїв, простудження, ломання костей, пле-
чий гістїя і нервових недуг. Прошу ува-
жати на напис „Nervol“ і не при-
мати інших „Нервотонів“.

Цїна флакона 80 сот. 10 флаконів (фля-
шочок) 8 кор. з оплатою і опакованєм.

Друкарня „Рускої Ради“

виконує

всілякі роботи друкарські
скоро і дешево.

Оголошення Кас райфайзенських.

Перші загальні збори новозас-
нованої „каси позичкової і щадничої для
і громади Станівці гор. н. Ч.
стов. зареєстрованого з необмеженого по-
рукою“ відбудуть ся дня 12. марта 1905
(в сиропустну недїлю) о 1-й год. понол.
в шкільнім будинку з слїдуючим поряд-
ком: 1. має ся установити, яку найбільшу
і яку найменшу суму дозволяє ся од-
ному чоловікови зложити до щадничї ка-
си; має ся установити речинці випові-
дження для вкладок щадничих і речинці
платности відсотків від вкладок щадни-
чих; має ся установити яку найбільшу
позичку можна одному членови дати;
має ся установити стону проценту для
вкладок щадничих і для позичок (§§ 52
в—с, 59, 63, 65); 2. має ся ухвалити, що
робити з лишиними в касї грїшми і як
роздобути потрібних для каси грїшній;
3. ухвала в сираві запомоги краєвої; 4.
вїбір каснера, і означене платні для
него (§§ 29, 51, 52 ж); 5. ухвала кїлько
має бути членів в радї надзорчїй і ви-
бір ради надзорчїй (§§ 32, 40, 51), —
Станівці гор. н. Ч., дня 2. марта 1905.

Олександр Куичанко,
начальник.

Я, Джжа Чїляк

58 (17—52)

завдячую власному ви-
пахови помади, через
котрої уживанє, зріст
мого волоса дійшов до
185 см. довготи. Се є
одиноке средство проти
випадання волоса, скріп-
ляє і приспїшає его зріст
віддає великі приєдуги
панам, котрим їде о
красні вуси і бороду,
запобігає передчасному
лисеню і сивїню, вза-
галї чудотворна ся по-
мада вертає волосєм
так на головї як на бо-
родї натуральну поли-
скую бавру. Дїлає
она однаково так у мо-
лодих як і стариків. Я
уживала єї 14 місяців.
Цїна одного слоїка

1 зр., 2, 3 і 5.

Щоденна розсилка
в цїлій свїт

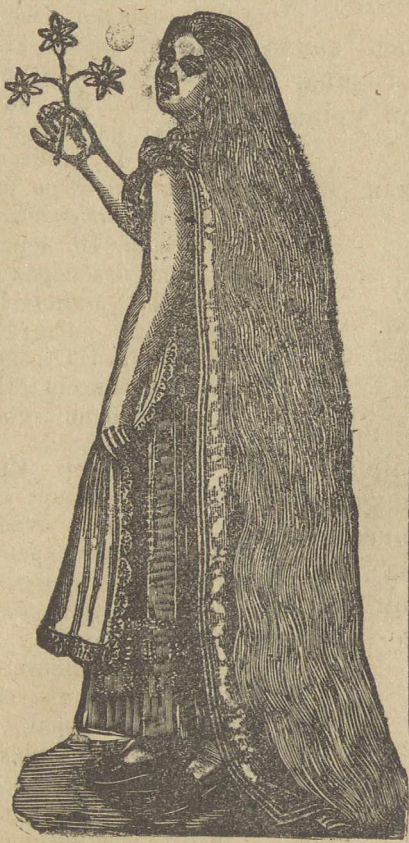
за попередним надїсла-
нем грїшній, або за по-
сїлплатою. Найліпше
замавляти просто з фа-
брики:

Анна Чїляк

Відень

І., Graben 14.

Головний склад в Чернівцях: Шмїд і Фонтін.

Заряд друкарні „Рускої Ра-
ди“ упрощає в посїдїне всіх тих
В. Панів, що замовили і одер-
жали „Словар“ проф. Ом. Попо-
вич, аби зволити за него виір-
вати належність.

Заряд друкарні
„Рускої Ради“
звертає увагу інтересованих, що
всілякі друкарські вигинає лиш
за попередним надїсланєм на-
дежности або за посїлплатою.